

REPUBLIKA SLOVENIJA
VIŠJE SODIŠČE V MARIBORU

Evidenčna številka: VSM00042395

Datum odločbe: 17.11.2020

Senat, sodnik posameznik: Jasminka Pen (preds.), Vesna Rezar (poroč.), Mirjana Pintarič

Področje: CIVILNO PROCESNO PRAVO

Institut: zamudna sodba - pogoji za izdajo zamudne sodbe - pravilna vročitev tožbe v odgovor - vročanje v tujino

Zveza: Uredba (ES) št. 1393/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2007 o vročanju sodnih in izvensodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah v državah članicah (vročanje pisanj) in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1348/2000 člen 7, 7/1, 19, 19/1.. ZPP člen 277, 318.

Jedro

Kot izhaja iz prvega odstavka 19. člena Uredbe št. 1393/2007, sodišče (zamudne) sodbe ne more izreči, dokler se ne ugotovi, ali je bilo pisanje vročeno na način, ki je po pravu zaprosene države članice predpisan za vročanje pisanj v notranjih postopkih osebam, ki se nahajajo na ozemlju te države članice oziroma ali je bilo pisanje dejansko dostavljeno tožencu ali je bilo dostavljeno na naslov, kjer ima toženec stalno prebivališče, na drug način, predviden s to uredbo in ali je bila v obeh primerih vročitev oziroma dostava opravljena dovolj zgodaj, da je toženec lahko pripravil svojo obrambo.

Izrek

I. Pritožbi se ugodi, zamudna sodba sodišča prve stopnje se razveljavi in se zadeva vrne sodišču prve stopnje v nov postopek.

II. Odločitev o pritožbenih stroških se pridrži za končno odločbo.

Obrazložitev

1. Sodišče prve stopnje je z uvodoma navedeno zamudno sodbo ugotovilo, da je izvršba, ki teče pred Okrajnim sodiščem v Mariboru pod opr. št. I 2158/2017 na predlog upnika M.R. zoper dolžnika A. d.o.o., T. XX, F., zaradi plačila 20.196,97 EUR, na predmete, ki so bili 12. 1. 2018 zarubljeni s strani izvršitelja B. L. na naslovu T. XX, F. in so navedeni v obvestilu o opravljenem rubežu ter v točki I izreka, nedopustna, ker so predmeti last tožeče stranke.

2. Zoper citirano zamudno sodbo je pritožbo vložila tožena stranka (v nadaljevanju toženec), iz vseh pritožbenih razlogov po prvem odstavku 338. člena Zakona o pravdnem postopku (v nadaljevanju ZPP). Pritožba sodišču prve stopnje očita, da je storilo bistveno kršitev določb postopka po 7. točki drugega odstavka 339. člena ZPP, saj je izdalo zamudno sodbo, čeprav niso izpolnjeni vsi pogoji po 318. členu ZPP. In sicer nista izpolnjena pogoja iz 3. in 4. točke prvega odstavka 318. člena ZPP. Tožba je nesklepčna, hkrati pa izpodbijana sodba nima razlogov o tem, zakaj naj bi iz zatrjevanih dejstev izhajala določena posledica, kako je tožnik za vse na seznamu navedene predmete izkazal, da je njihov lastnik in katere dokaze je za to ponudil. V zvezi z dokazi, ki jih je predložil je ugotoviti, da ne gre za iste avtomobile, kot izhajajo iz seznama rubeža. Posledično je zamudna sodba obremenjena z bistveno kršitvijo določb postopka po 14. točki drugega odstavka 339. člena ZPP in se je ne da preizkusiti, saj sploh nima razlogov o odločilnih dejstvih. Če dejstva, ki jih je v tožbi navedel tožnik, štejemo za dokazana, iz njih ni mogoče izpeljati materialnopravne posledice, ki jo zahteva tožnik. Tožnik je tožbo vložil prepozno, prav tako pa ni vložil prave tožbe, saj ni postavil zahtevka na nedopustnost izvršbe, ampak lastninski zahtevek. Pritožba sodišču prve stopnje očita bistveno kršitev določb postopka po prvem odstavku 339. člena ZPP zaradi nepristojnosti, saj ni upoštevalo pravila iz prvega odstavka 17. člena ZPP in 18. člena ZPP, po katerih bi se po uradni dolžnosti moralo izreči za nepristojno, ker ni uporabilo Uredbe EU št. 1215/2012. Tožnik niti nima več pravnega interesa za vložitev tožbe, ker so bile stvari iz seznama prodane že pred vložitvijo tožbe. Pritožba opozarja na to, da ni izpolnjen pogoj iz 1. točke prvega odstavka 318. člena ZPP, ker tožencu tožba ni bila pravilno vročena. Kot izhaja iz zaprosila za vročanje Okrajnega sodišča v Mariboru v predmetni zadevi, je bilo le-to poslano Italijanskemu organu za vročanje dne 6. 4. 2018 (list. št. 17). istega dne je bilo poslano zaprosilo za vročanje v zadevi I P 263/2018, kjer sta enaki pravdni stranki, le drugačna tožba. Pred tem je bila izdana začasna odredba Okrajnega sodišča v Mariboru I P 263/2018 z dne 30. 3. 2018, ki je bila poslana še istega dne, ampak so italijanski organi – vročevalec tožencu vsa tri pisanja vročali istega dne, in sicer 2. 5. 2018. Pri tem je očitno prišlo do napake pri vročanju, saj sta bila na toženca naslovljena dva poziva, da odgovori na dve različni tožbi, a ker je bilo vse skupaj v slovenskem jeziku, pri obeh zadevah je sporna vrednost 7.000,00 EUR, vročevalec ni vedel, kaj vroča in je očitno vročil le tožbo v zadevi I P 263/2018. V Italiji se vroča drugače, kot v Sloveniji. Vročevalec naslovniku izroči odprto pisanje, torej le listine, ki se vročajo in sam podpiše vročilnico. To pomeni, da toženec ni niti mogel vedeti, kaj naj bi se mu sploh vročalo in je prejel le kopijo zapisnika, iz katerega pa ne izhaja, katero pisanje naj se vroči, ampak le organ, ki je zahteval vročitev. Iz zahteve za vročitev ni razvidne opravilne številke, tako da toženec ni vedel, da naj bi prejel dve tožbi. V zadevi I P 263/2018 je podal ugovor na začasno odredbo ter tudi odgovor na tožbo, v predmetni zadevi pa ne, ker mu tožba ni bila vročena. Iz potrčila oziroma priloge potrčila o vročitvi z dne 2. 5. 2018 ni mogoče ugotoviti, katero pisanje je bilo tožencu vročeno. Hkrati se ni pravilno vročalo v skladu z Uredbo, ki določa vročanje na naslovu stalnega prebivališča toženca (V. d. C. XX/G, G.), vročalo pa se je v drugem kraju in drugi osebi (na naslovu podjetja F. R., V. X. M. XX, S. d I.). Toženec se zavzema za ugoditev pritožbi, zavrženje tožbe zaradi nepristojnosti ali pomanjkanja pravnega interesa, podrejeno za izdajo za zavrnilne zamudne sodbe ali razveljavitev sodbe in vrnitev zadeve sodišču prve stopnje v novo sojenje.

3. Tožeča stranka odgovora na pritožbo ni podala.

4. Pritožba je utemeljena.

5. Sodišče druge stopnje je izpodbijano zamudno sodbo preizkusilo v okviru pritožbenih razlogov in razlogov, na katere je dolžno paziti po uradni dolžnosti v skladu s 350. členom ZPP ter ugotavlja in zaključuje, da jo je potrebno razveljaviti, saj nima razlogov o odločilnih dejstvih, kot bo obrazloženo v nadaljevanju.

6. Tožnik je vložil tožbo zaradi ugotovitve nedopustnosti izvršbe zoper toženca, ki ima stalno prebivališče v

Italiji. Pritožba se neutemeljeno sklicuje na nepristojnost slovenskega sodišča in sodišču prve stopnje očita, da ni pravilno uporabilo Uredbe (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (v nadaljevanju Uredba št. 1215/2012). Na te navedbe toženca, ki jih je podal že v predlogu za vrnitev v prejšnje stanje in jih v pritožbi ponavlja, je Višje sodišče v Mariboru že odgovorilo v sklepu I Cp 899/2019 z dne 3.3.2020.

7. Sodišče prve stopnje je zaradi tega, ker toženec ni odgovoril na tožbo, izdalo izpodbijano zamudno sodbo, kjer zaključuje, da so izpolnjeni vsi pogoji iz 318. člena ZPP, saj je bila tožba tožencu pravilno vročena v odgovor (prvi pogoj), ne gre za zahtevek, s katerim stranke ne morejo razpolagati (tretji odstavek 3. člena ZPP) (drugi pogoj), da izhaja utemeljenost tožbenega zahtevka iz dejstev, ki so navedena v tožbi (tretji pogoj) in da dejstva, na katera se opira tožbeni zahtevek, niso v nasprotju z dokazi, ki jih je predložil sam tožnik ali z dejstvi, ki so splošno znana (četrti pogoj).

8. Izdajo zamudne sodbe ureja 318. člen ZPP, ki določa, da sodišče izda sodbo, s katero ugotovi tožbenemu zahtevku, če tožena stranka v roku iz 277. člena ne odgovori na tožbo, ob izpolnitvi sledečih pogojev: da je toženi stranki pravilno vročena tožba v odgovor; da ne gre za zahtevek, s katerim stranke ne morejo razpolagati (tretji odstavek 3. člena ZPP); da izhaja utemeljenost tožbenega zahtevka iz dejstev, ki so navedena v tožbi in da dejstva, na katera se opira tožbeni zahtevek, niso v nasprotju z dokazi, ki jih je predložil sam tožnik ali z dejstvi, ki so splošno znana. Eden izmed pogojev za izdajo zamudne sodbe je pasivnost tožene stranke, ki se po sistemu afirmativne litiskontestacije, ocenjuje kot priznanje tožnikovih dejanskih navedb. Iz navedenega razloga se zamudna sodba ne more izpodbijati zaradi zmotne in nepopolne ugotovitve dejanskega stanja (drugi odstavek 338. člena ZPP).

9. Sodišče prve stopnje je v konkretnem primeru, ko je ugotovilo, da je v skladu z Uredbo št. 1215/2012 pristojno za odločanje, tožbo vročalo skladno z Uredbo (ES) št. 1393/2007 Evropskega parlamenta in sveta z dne 13. novembra 2007 o vročanju sodnih in izvensodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah v državah članicah (v nadaljevanju Uredba št. 1393/2007), saj ima toženec stalno prebivališče v Italiji. Sodišče prve stopnje se je odločilo za vročitev preko organa za pošiljanje in organa za sprejem¹, in sicer se je v konkretnem primeru tožencu vročalo preko zaprosenega sodišča v Italiji (UNEP).

10. Kot je razvidno iz točke 2 obrazložitve zamudne sodbe, je sodišče prve stopnje na podlagi potrdila o vročitvi štelo, da je bila tožencu tožba s prilogami vročena dne 2. 5. 2018. Upošteva je, da je bil toženec v pozivu opozorjen na izdajo zamudne sodbe, če odgovora na tožbo ne bo vložil v 30 dnevem roku ali če odgovor na tožbo ne bo obrazložen (277. člen ZPP), je po tem, ko toženec do vključno z dnem 4. 6. 2018 odgovora na tožbo ni vložil, sodišče prve stopnje štelo, da je izpolnjen pogoj za izdajo zamudne tožbe iz 1. točke prvega odstavka 318. člena ZPP.

11. Pritrditi je pritožbi, da je nepravilen zaključek sodišča prve stopnje o obstoju vseh pogojev za izdajo zamudne sodbe. Pri tem je v zvezi s prvim pogojem za izdajo zamudne sodbe zaključilo le, da je bil vročena 2. 5. 2018, ni pa preverjalo in ugotavljalo, ali je bilo pisanje vročeno pravilno oziroma ni presojalo, ali so izpolnjene predpostavke po 19. členu Uredbe št. 1393/2007, ki govori o primerih, ko je potrebno v drugo državo poslati pisanje, na podlagi katerega se začne postopek, pa se toženec ne spusti v postopek, kakor velja tudi za konkretni primer.

12. Kot izhaja iz prvega odstavka 19. člena Uredbe št. 1393/2007², sodišče (zamudne) sodbe ne more izreči, dokler se ne ugotovi, ali je bilo pisanje vročeno na način, ki je po pravu zaprosene države članice predpisan

za vročanje pisanj v notranjih postopkih osebam, ki se nahajajo na ozemlju te države članice oziroma ali je bilo pisanje dejansko dostavljeno tožencu ali je bilo dostavljeno na naslov, kjer ima toženec stalno prebivališče, na drug način, predviden s to uredbo in ali je bila v obeh primerih vročitev oziroma dostava opravljena dovolj zgodaj, da je toženec lahko pripravil svojo obrambo.

13. Sodišče prve stopnje je v konkretnem primeru v zamudni sodbi zapisalo le, da je bila vročitev opravljena dne 2. 5. 2018, ni pa preverjalo pogojev, kot jih določa 19. člen Uredbe št. 1393/2007 ter zamudna sodba o tem nima razlogov, zaradi česar je podana absolutna bistvena kršitev določb postopka po 14. točki drugega odstavka 339. člena ZPP.

14. Posledično se sodišče druge stopnje ni ukvarjalo z nadaljnjimi pritožbenimi navedbami in je pritožbi že iz tega razloga ugodilo ter zamudno sodbo razveljavilo in zadevo vrnilo sodišču prve stopnje v nov postopek (prvi odstavek 354. člena ZPP).

15. Razveljavitev je bila potrebna, ker sodišče druge stopnje zadeve ne more samo rešiti, saj bo potrebno opraviti poizvedbe v zvezi z vročanjem, kot jih predvideva prvi odstavek 19. člena Uredbe št. 1393/2007 ter nato v zadevi ponovno odločati.

16. Z vrnitvijo zadeve pred sodišče prve stopnje bo strankama zagotovljena in varovana ustavna pravica do poštenega postopka na vseh stopnjah sojenja, ob tem tudi ustavna pravica do izjave (22. člen Ustave Republike Slovenije – URS) pred sodiščem prve stopnje ter pravica do pravnega sredstva (pritožbe) pred sodiščem druge stopnje (25. člen URS), prav tako pa ne bo huje kršena pravica do sojenja brez nepotrebnega odlašanja.

17. V novem postopku bo sodišče prve stopnje pri organu, ki je odgovoren za zagotavljanje informacij organom za pošiljanje³, opravilo poizvedbe v zvezi z vročanjem, kot jih predvideva prvi odstavek 19. člena Uredbe št. 1393/2007 ter nato ponovno presoјalo, ali so izpolnjeni pogoji za izdajo zamudne sodbe po prvem odstavku 318. člena ZPP ter presoјalo, ali je tožba bila pravilno vročena v odgovor, upošteva je pritožbene navedbe, ki se nanašajo na napake pri vročanju, ko sta bila na toženca naslovljena dva poziva, da odgovori na dve različni tožbi, da iz potrdila oziroma priloge potrdila o vročitvi z dne 2. 5. 2018 ni mogoče ugotoviti, katero pisanje je bilo tožencu vročeno, da se ni pravilno vročalo v skladu z Uredbo, ki določa vročanje na naslovu stalnega prebivališča toženca (V. d. C. XX/G, G.), vročalo pa se je v drugem kraju in drugi osebi (na naslovu podjetja F. R., V. X. M. XX, S. d I.).

18. Uredba št. 1393/2007 ne ureja vprašanja, kako se pisanje dejansko vroči naslovníku, saj se to v skladu s prvim odstavkom 7. člena opravi po pravilih domačega prava zaprosene države članice. Za vprašanja, kot so: kje se vroča, komu se lahko opravi nadomestna vročitev, kdo opravi vročitev, se torej uporablja nacionalno pravo⁴ – v konkretnem primeru italijansko nacionalno pravo.

19. V kolikor bo sodišče prve stopnje ugotovilo, da je bila vročitev tožencu pravilna, pa bo nadalje presoјalo še, ali so izpolnjeni pogoji iz 3. in 4. točke prvega odstavka 318. člena ZPP, to je ali v konkretnem primeru izhaja utemeljenost tožbenega zahtevka iz dejstev, ki so navedena v tožbi oziroma da dejstva, na katera se opira tožbeni zahtevek, niso v nasprotju z dokazi, ki jih je predložil tožnik sam, ali dejstvi, ki so splošno znana. Zgolj ob obstoju tudi teh predpostavk bo možno izdati ugodilno zamudno sodbo.

20. Odločitev o pritožbenih stroških je na podlagi tretjega odstavka 165. člena ZPP pridržana za končno odločbo.

PRAVNI POUK:

1. Zoper ta sklep je dopustna pritožba na Vrhovno sodišče Republike Slovenije. Pritožbo je potrebno vložiti v roku 15 dni od prejema pisnega odpravka tega sklepa. Če se pritožba pošlje priporočeno po pošti, velja dan oddaje na pošto za dan izročitve sodišču.
2. Morebitno pritožbo je potrebno vložiti pisno v zadostnem številu izvodov za sodišče in nasprotno stranko pri sodišču prve stopnje.
3. Pritožba mora vsebovati navedbo sklepa, zoper katerega se vlaga, izjavo, da se sklep izpodbija v celoti ali v določenem delu, pritožbene razloge in podpis pritožnika (335. člen ZPP).
4. Če je pritožba nerazumljiva ali ne vsebuje vsega, kar je treba, da bi se lahko obravnavala, jo sodišče zavrže, ne da bi pozivalo vložnika, naj jo popravi ali dopolni (336. člen ZPP).
5. Sodna taksa za pritožbo mora biti plačana ob vložitvi pritožbe. Če sodna taksa ni plačana niti v roku, ki ga določi sodišče v nalogu za njeno plačilo in tudi niso podani pogoji za oprostitev, odlog ali obročno plačilo sodnih taks, se šteje, da je pritožba umaknjena (tretji odstavek 105.a člena ZPP).
6. Če je pritožba vložena po pooblaščenju, mora biti pooblaščenec odvetnik ali druga oseba, ki je opravila pravniški državni izpit (tretji odstavek 87. člena ZPP), sicer sodišče pritožbo kot nedovoljeno zavrže (drugi odstavek 89. člena ZPP).
7. Pritožbo lahko vloži stranka, ki nasprotuje razveljavitvi sklepa sodišča prve stopnje in vrnitvi zadeve sodišču prve stopnje v novo sojenje.
8. Sklep sodišča druge stopnje se sme izpodbijati samo iz razloga, da je sodišče druge stopnje razveljavilo odločbo sodišča prve stopnje in zadevo vrnilo v novo sojenje, čeprav bi kršitve postopka glede na njeno naravo lahko samo odpravilo (prvi in drugi odstavek 347. člena tega zakona) ali bi glede na naravo stvari in okoliščine primera lahko samo dopolnilo postopek oziroma odpravilo pomanjkljivosti (prvi odstavek 355. člena tega zakona) ali če bi morale samo opraviti novo sojenje (drugi odstavek 354. člena in drugi odstavek

355. člena tega zakona).

¹ O načinih čezmejnega vročanja v pravnem postopku Galič, Aleš (2010): Vročanje sodnih pisanj v tujino v civilnih in gospodarskih zadevah. Pravni letopis, številka 1, str. 51-72.

² Prvi odstavek 19. člena Uredbe št. 1393/2007 določa: Če je treba v skladu z določbami te uredbe z namenom vročitve poslati v drugo državo članico pisanje, na podlagi katerega se začne postopek, ali enakovredno pisanje in se toženec ne spusti v postopek, se sodba ne izreče, dokler se ne ugotovi, ali: (a) je bilo pisanje vročeno na način, ki je po pravu zaprosene države članice predpisan za vročanje pisanj v notranjih postopkih osebam, ki se nahajajo na ozemlju te države članice; ali (b) je bilo pisanje dejansko dostavljeno tožencu ali je bilo dostavljeno na naslov, kjer ima toženec stalno prebivališče, na drug način, predviden s to uredbo; in ali je bila v obeh primerih vročitev oziroma dostava opravljena dovolj zgodaj, da je toženec lahko pripravil svojo obrambo.

³ Skladno s 3. členom Uredbe št. 1393/2007 vsaka država članica imenuje osrednji organ, ki je odgovoren za zagotavljanje informacij organom za pošiljanje.

⁴ Tako Galič, Aleš (2010): Vročanje sodnih pisanj v tujino v civilnih in gospodarskih zadevah. Pravni letopis, številka 1, str. 63.

Datum zadnje spremembe: 08.07.2021